

Bruxelles, 16.7.2015.
COM(2015) 343 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
O JAMSTVENOM FONDU I UPRAVLJANJU NJIME U 2014.

Sadržaj

1.	Uvod.....	3
2.	Financijsko stanje Fonda na dan 31. prosinca 2014.....	4
2.1.	Financijski tokovi Fonda.....	4
2.2.	Značajne transakcije.....	5
2.3.	Značajne transakcije nakon datuma izvještavanja	6
2.4.	Financijsko izvještavanje	6
2.4.1.	Osnova za izradu.....	6
2.4.2.	Nekonsolidirani financijski izvještaji Fonda na dan 31. prosinca 2014.	6
3.	Uplate u Fond ili isplate iz Fonda	9
3.1.	Pravna osnova za uplate u Fond iz općeg proračuna	9
3.2.	Uplate u opći proračun ili isplate iz općeg proračuna tijekom financijske godine	10
3.2.1.	Rezervacija za Fond	10
3.2.2.	Kamate od ulaganja u likvidnu imovinu Fonda	10
3.2.3.	Prihodi od financijskih transakcija.....	11
3.2.4.	Prihodi i rashodi od poslovanja.....	13
4.	Obveze Fonda	13
4.1.	Zakašnjela plaćanja	13
4.2.	Naknada EIB-u.....	13

1. UVOD

Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 od 25. svibnja 2009.¹ (kodificirana verzija) („Uredba”) osnovan je Jamstveni fond za vanjska djelovanja („Fond”) radi isplata vjerovnicima Unije u slučaju da korisnici zajmova kasne s otplatom zajmova koje je Europska unija odobrila ili za koje jamči. U skladu s člankom 7. Uredbe Komisija je financijsko upravljanje Fondom povjerila Europskoj investicijskoj banci (EIB) na temelju sporazuma između Zajednice i EIB-a potpisanog 23. studenoga 1994. u Bruxellesu i 25. studenoga 1994. u Luxembourggu („Sporazum”), koji je naknadno izmijenjen 17./23. rujna 1996., 8. svibnja 2002., 25. veljače 2008., 20. listopada 2010. te 9. studenoga 2010.

U skladu s člankom 8. Uredbe Komisija je do 31. svibnja sljedeće godine obvezna Europskom parlamentu, Vijeću i Revizorskom sudu podnijeti izvješće o stanju Fonda i upravljanju njime za svaku financijsku godinu.

Ovim se izvješćem zajedno s radnim dokumentom službi Komisije pružaju tražene informacije. Ono se temelji na podacima koje je dostavio EIB u skladu sa sporazumom.

¹ SL L 145, 10.6.2009., str. 10.

2. FINANCIJSKO STANJE FONDA NA DAN 31. PROSINCA 2014.

Financijsko stanje Fonda zbroj je svih financijskih tokova od osnivanja Fonda 1994.

2.1. Financijski tokovi Fonda

Ukupna vrijednost Fonda iznosila je 2 137 753 047,57 EUR (vidi Prilog radnom dokumentu službi Komisije: Financijski izvještaji Jamstvenog fonda na dan 31. prosinca 2014., kako ih je dostavio EIB). Zbroj tokova od osnivanja Fonda je sljedeći:

Jamstveni fond	Stanje na dan 31.12.2014.	Stanje na dan 31.12.2013.	Razlika
Doprinosi u Fond iz proračuna	3 743 236 312,00	3 598 826 794,00	144 409 518,00
Uzastopni godišnji neto rezultati	908 051 618,54	878 284 248,11	29 767 370,43
Povrati isplata iz Fonda za neispunjavanje obveza	578 854 353,78	578 854 353,78	-
Ostale dospjele obveze (uključujući aktivirana, a još neuplaćena jamstva i naknade EIB-a za upravljanje)	23 084 839,03	23 066 612,47	18 226,56
Primljene naknade za zakašnjele povrate (u 2002.)	5 090 662,91	5 090 662,91	-
Pozivi za sredstva iz Fonda (uključujući aktivirana, a još neuplaćena jamstva)	-644 939 881,42	-584 704 389,46	-60 235 491,96
Uzastopne uplate u proračun (uključujući izvanredne uplate u proračun zbog pristupanja novih država članica)	-2 531 726 712,72	-2 531 726 712,72	-
Vrijednosno usklađivanje portfelja u skladu s MSFI-jem o vrednovanju	56 101 855,45	36 665 073,82	19 436 781,63
Računovodstvena vrijednost Fonda	2 137 753 047,57	2 004 356 642,91	133 396 404,66

Računovodstvena vrijednost Fonda uvećana je za oko 133 milijuna EUR u 2014. To se objašnjava sljedećim podacima:

Povećanja:

- doprinos iz proračuna (iznos rezervacije) u iznosu od 144,4 milijuna EUR radi usklađenja Fonda na ciljani iznos u visini od 9 %
- neto prihodi od financijskih transakcija iznosili su 30 milijuna EUR
- povećanje vrijednosti portfelja za 19 milijuna EUR zbog usklađenja njegove vrijednosti na tržištu.

Smanjenja:

- intervencija Fonda radi pokrića zakašnjelih plaćanja Sirije u ukupnom iznosu od 60 milijuna EUR, od čega 22 milijuna još nije bilo uplaćeno na dan 31. prosinca 2014. (ostale dospjele obveze).

2.2. Značajne transakcije

- (1) Od studenoga 2011. EIB se suočava s dospjelim nepodmirenim obvezama po sirijskim državnim zajmovima. Stoga je EIB, u skladu sa sporazumom o jamstvu između EU-a i EIB-a, do 31. prosinca 2014. aktivirao 21 poziv u okviru Jamstvenog fonda EU-a u ukupnom iznosu od 165 milijuna EUR (vidi točku 4.1. Zakašnjela plaćanja).
- (2) U veljači 2014. doprinos u Fond iz proračuna izračunan je u skladu s člancima 3. i 5. Uredbe:

Člankom 3. Uredbe² utvrđen je ciljani iznos Fonda od 9 % ukupnih nepodmirenih obveza koje proizlaze iz svake transakcije, uvećanih za dospjele kamate.

U članku 5. Uredbe navodi se da se iznos koji se u Fond prenosi iz proračuna u godini $n + 1$ izračunava na temelju razlike između ciljane vrijednosti i vrijednosti neto imovine Fonda na kraju godine $n - 1$, izračunane na početku godine n .

Radi usklađenja Fonda na vrijednost od 9 % ukupnih nedospjelih obveza, iznos od 144,4 milijuna EUR unesen je u proračun za 2015. kao rezervacija za Fond. Na dan 31.12.2013. ciljana vrijednost bila je 2 124,8 milijuna EUR, što odgovara 9 % ukupnih nepodmirenih transakcija pokrivenih jamstvom

² Uredbom se propisuje da se jamstvom EU-a i nakon datuma pristupanja pokrivaju transakcije koje se odnose na države pristupnice, a koje pokriva Fond. Međutim, od tog datuma one prestaju biti vanjsko djelovanje EU-a i pokrivaju se izravno iz općeg proračuna Europske unije, a ne više iz Fonda.

(23 609 milijuna EUR). Razlika između ciljane vrijednosti i neto imovine Fonda od 1 980,4 milijuna EUR na dan 31.12.2013. iznosila je 144,4 milijuna EUR.

Navedeni je iznos zatražen kao rezervacija za Fond u 2015., a Vijeće i Europski parlament odobrili su ga u studenome 2014. u okviru odobrenja proračuna za 2015. Iznos je naknadno priznat kao potraživanje Fonda iz proračuna.

- (3) U veljači 2014. iz proračuna je u Fond preneseno 58,43 milijuna EUR, što odgovara iznosu rezervacije za 2014. (vidi pojedinosti u točki 3.2.1. Rezervacija za Fond).

2.3. Značajne transakcije nakon datuma izvještavanja

U veljači 2015. iz proračuna je u Fond preneseno 144,4 milijuna EUR, što odgovara iznosu rezervacije za 2015.

2.4. Financijsko izvještavanje

2.4.1. Osnova za izradu

Financijski izvještaji Fonda (kao i nekonsolidirani financijski izvještaji) sastavljeni su u skladu s računovodstvenim pravilima koje je donio računovodstveni službenik Europske komisije, a posebno s „računovodstvenim pravilom 11. – Financijski instrumenti”, kako je objašnjeno u radnom dokumentu službi Komisije.

2.4.2. Nekonsolidirani financijski izvještaji Fonda na dan 31. prosinca 2014.

Nekonsolidirani financijski izvještaji Fonda sastavljeni su kako bi se uključile računovodstvene transakcije koje nisu uključene u financijske izvještaje Fonda koje je pripremio EIB (vidi radni dokument službi Komisije), što upućuje na razliku između ukupne vrijednosti imovine Fonda u financijskim izvještajima koje je pripremio EIB (2 137 753 047,57 EUR) i ukupne vrijednosti imovine Fonda u nekonsolidiranim financijskim izvještajima (2 016 490 714,57 EUR). U nekonsolidirane financijske izvještaje uključene su sve dospjele nepodmirene obveze uvećane za kamate na zakašnjela plaćanja i ostale obračunate obveze³ sve do potpunog povrata dospjelih iznosa Fondu. Stoga će se na kraju godine cijeli skup financijskih izvještaja Fonda konsolidirati u konsolidirane financijske izvještaje EU-a. Kratkotrajna imovina u nekonsolidiranim financijskim izvještajima uključuje privremena potraživanja od EIB-a u iznosu od 22 086 899 EUR za neuplaćene pozive za aktiviranje jamstva uvećane za povezane iznose, a EIB se do plaćanja poziva i dalje vodi kao vjerovnik Siriji. Kratkoročne obveze uključuju obvezu plaćanja EIB-u u iznosu od 22 846 081 EUR za neuplaćene pozive za aktiviranje jamstva uvećane za povezane iznose.

³ Ostale obračunate obveze uključuju tečajne razlike i naknade za povrat koje dospijevaju EIB-u.

Jamstveni fond: nekonsolidirana bilanca

Nekonsolidirana bilanca je priprema bilance za njezinu konsolidaciju u konsolidiranim financijskim izvještajima EU-a. Glavne su stavke objašnjene u bilješkama uz bilancu.

Bilanca – imovina

	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2013.
DUGOTRAJNA IMOVINA	1 499 128 901	1 432 206 953
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1 499 128 901	1 432 206 953
KRATKOTRAJNA IMOVINA	517 361 813	621 219 474
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	346 281 423	361 614 283
Potraživanja	23 147 185	107 502 078
Novac i novčani ekvivalenti	147 933 205	152 103 112
UKUPNA IMOVINA	2 016 490 714	2 053 426 427

Bilanca – obveze

	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2013.
SREDSTVA DOPRINOSITELJA	1 991 699 974	2 029 113 846
Doprinos Europske komisije	1 067 100 081	1 008 667 787
Pričuva fer vrijednosti	56 101 855	36 665 074
Zadržana dobit	868 498 038	983 780 985
DUGOROČNE OBVEZE	-	-
KRATKOROČNE OBVEZE	24 790 740	24 312 581
Obveze prema dobavljačima	24 790 740	24 312 581
UKUPNA SREDSTVA I OBVEZE DOPRINOSITELJA	2 016 490 714	2 053 426 427

Bilješke uz bilancu:

- „Tekuća potraživanja” uključuju iznose aktiviranih, ali još neuplaćenih zajmova (plaćanje u razdoblju od siječnja do ožujka 2015.) uvećane za povezane iznose.
- Razlika u „Zadržanoj dobiti” kapitala u usporedbi s financijskim stanjem Fonda prikazanim u radnom dokumentu službi Komisije objašnjena je uzastopnim uplatama poziva i novčanih kazni u Fond.
- „Kratkoročne obveze” uključuju pozive za aktiviranje jamstva neuplaćene do datuma bilance uvećane za povezane iznose, obračunate naknade za povrat EIB-u, proviziju EIB-u za upravljanje i naknade za reviziju.

Jamstveni fond: nekonsolidirani izvještaj o poslovnom rezultatu

Nekonsolidirani izvještaj o poslovnom rezultatu priprema se, kao i bilanca, radi uključenja u konsolidirane financijske izvještaje EU-a.

	2014.	2013.
Prihodi od poslovanja	263 355	-
Rashodi od poslovanja	(1 516 968)	(1 671 934)
REZULTAT POSLOVANJA	(1 253 614)	(1 671 934)
Financijski prihodi	35 209 330	35 234 728
Financijski troškovi	(149 238 663)	-
FINANCIJSKI REZULTAT	(114 029 333)	35 234 728
POSLOVNI REZULTAT ZA GODINU	(115 282 947)	35 562 793

Bilješke uz izvještaj o poslovnom rezultatu

- „Financijski troškovi” sastoje se od gubitaka od umanjenja vrijednosti po subrogiranim zajmovima povezanih sa zakašnjelim plaćanjima (vidi odjeljak 4.1.).

3. UPLATE U FOND ILI ISPLATE IZ FONDA

U ovom se odjeljku objašnjavaju financijski tokovi u Fond ili iz Fonda.

3.1. Pravna osnova za uplate u Fond iz općeg proračuna

Uredbom Vijeća 480/2009 o osnivanju Jamstvenog fonda osigurava se učinkovito korištenje proračunskih sredstava rezerviranih za Fond na temelju zabilježenih iznosa

nepodmirenih zajmova pokrivenih jamstvom. Usporedno s porastom nepodmirenih obveza povećavat će se i doprinos iz proračuna EU-a radi održavanja ciljanog iznosa Fonda.

Ciljani iznos jednak je 9% od iznosa nepodmirenih zajmova i nepodmirenih zajmova pokrivenih jamstvom, uključujući sve vrste pokrivenih transakcija (zajmovi EIB-u, zajmovi za makrofinancijsku pomoć i zajmovi Euratomu) izvan EU-a. Razlika između ciljanog iznosa i vrijednosti neto imovine Fonda rezultirat će rezervacijom za Fond iz proračunske linije 01 03 06 „Rezervacija za Jamstveni fond” ili, u slučaju viška, isplatom iz Fonda u proračun.

3.2. Uplate u opći proračun ili isplate iz općeg proračuna tijekom financijske godine

3.2.1. Rezervacija za Fond

Na temelju nepodmirenih transakcija pokrivenih jamstvom u iznosu od 23 099 milijuna EUR na dan 31.12.2012., iznos od 58,43 milijuna EUR unesen je u proračunsku liniju 01 03 06 „Rezervacija za Jamstveni fond” u izvještaju o rashodima općeg proračuna Europske unije za 2014. Navedeni je iznos uplaćen u Fond u veljači 2014. jednom transakcijom iz proračuna.

3.2.2. Kamate od ulaganja u likvidnu imovinu Fonda

Politika ulaganja

Likvidna imovina Fonda ulaže se u skladu s načelima upravljanja utvrđenima u Prilogu Sporazumu, kako je izmijenjen⁴. S tim u skladu, 20 % iznosa Fonda mora se ulagati na kratki rok (najdulje godinu dana). Ta ulaganja uključuju vrijednosne papire s promjenjivom stopom, bez obzira na datume njihova dospijea, i vrijednosne papire s fiksnom stopom kojima je do roka dospijea preostala najviše jedna godina, bez obzira na njihov početni rok dospijea. Kako bi se održala ravnoteža između raznih instrumenata kojima se osigurava potrebna likvidnost, najmanje 100 milijuna EUR drži se u instrumentima tržišta novca, naročito u obliku bankovnih depozita.

EIB predlaže popis banaka ovlaštenih za primanje depozita u suglasnosti s Komisijom. Popis se redovito revidira u skladu s promjenama rejtinga banke. Sve banke imaju najmanje P1 rejting za kratkoročna ulaganja koji im je dodijelila agencija Moody's ili istovjetan rejting agencije Standard & Poor's ili agencije Fitch. Na ulaganja koja su s njima izvršena primjenjuju se pravila kojima se osigurava konkurentan povrat i izbjegava koncentracija rizika.

Do 80 % iznosa Fonda može se držati u portfelju obveznica kojima do roka dospijea od dana plaćanja nije preostalo više od 10 godina i 6 mjeseci. Prosječno trajanje bilo kojeg plasmana cjelokupne imovine Fonda ne smije biti duže od pet godina. Pri ulaganju u obveznice potrebno je poštovati određene kriterije, primjerice likvidnost,

⁴ Izmijenjen Dodatnim sporazumom br. 1 od 17./23. rujna 1996., Dodatnim sporazumom br. 2 od 26. travnja/8. svibnja 2002., Dodatnim sporazumom br. 3 od 25. veljače 2008. i Dodatnim sporazumom br. 4 od 9. studenoga 2010.

kreditne rejtinge, prihvatljivost drugih ugovornih strana i granične vrijednosti koncentracije. Radi osiguranja dobre diverzifikacije rizika, ukupni iznos uložen u obveznice po pojedinom izdavatelju ne smije biti veći od 10 % od ukupnog nominalnog iznosa portfelja.

Uspješnost

Fond je ostvario apsolutni prinos od +2,55 % tijekom 2014., što je za 0,19 % više od referentne vrijednosti Fonda. Referentna vrijednost Fonda određena je uglavnom indeksima *iBoxx* (osobito indeksima *EUR Eurozone Sovereign* i *EUR Collateralized Covered*) te kamatnom stopom *Euribid* za kratkoročnu izloženost riziku.

Početna predviđanja o rastu i inflaciji smanjena su tijekom 2014., osobito u europodručju. Istovremeno su mjere prilagodljive monetarne politike ESB-a i njegove komunikacije bile usmjerene na smanjenje predviđene stope inflacije na njezinu ciljanu razinu, odnosno na razinu manju od 2 postotna boda, ali blizu toj razini. U tom su se okruženju referentne stope za europodručje smanjile i dosegnule negativnu razinu do otprilike razine dospijeća od 5 godina. Uspješnost ulaganja fonda u 2014. temeljila se na smanjenju prinosa i odgovarajućem povećanju vrijednosti vrijednosnih papira s fiksnim prinosom koji se drže u portfelju (za više pojedinosti vidi odjeljak 2.4.2 „Uspješnost” radnog dokumenta službi Komisije).

3.2.3. Prihodi od financijskih transakcija

U 2014. prihodi od kamata na novac i novčane ekvivalente, vrijednosne papire i obračunate prihode po subrogiranim zajmovima iznosili su ukupno 35 209 330 EUR, raščlanjeni kako slijedi:

Opis:	2014.	2013.
Prihodi od kamata na novac i novčane ekvivalente	267 136,21	208 412,77
Primljene kamate na kratkoročne depozite	266 031,63	205 694,91
Promjena obračunatih kamata na kratkoročne depozite	–2 802,56	–10 794,39
Kamate na sredstva na tekućim računima u bankama	3 907,14	13 512,25
Prihodi od kamata na imovinu raspoloživu za prodaju	29 274 967,00	31 299 159,53
Primljene kamate – portfelj raspoloživ za prodaju	32 894 240,86	36 599 210,68
Promjena obračunatih kamata – portfelj raspoloživ za prodaju	–2 303 550,35	–2 642 922,24
Popust na premiju	–1 315 723,51	–2 657 128,91
Prihodi od posudbe vrijednosnih papira	99 651,26	83 827,76
Ostvareni dobitak od prodaje financijske imovine	1 162 566,88	1 364 029,81
Obračunate kamate na subrogirane zajmove	4 405 009,00	2 279 297,84

Kamate od financijskog ulaganja likvidne imovine Fonda	35 209 330,35	35 234 727,71
---	----------------------	----------------------

3.2.4. *Prihodi i rashodi od poslovanja*

Rezultati poslovanja iznosili su –1 253 614 EUR, u što su uključene naknade EIB-a za upravljanje (844 873 EUR), ostali troškovi poslovanja (170 678 EUR), naknade za vanjsku reviziju (39 500 EUR), neostvarena dobit od tečajnih razlika po subrogiranim zajmovima (263 355 EUR) te obračunate naknade EIB-a za povrat (461 918 EUR).

4. **OBVEZE FONDA**

Obveze Fonda odgovaraju svim preuzetim financijskim obvezama Fonda.

4.1. **Zakašnjela plaćanja**

- Pozivi Jamstvenom fondu nakon zakašnjelih plaćanja

Slijedom pogoršanja situacije u Siriji Vijeće za vanjske odnose, Europski parlament i Vijeće donijeli su u 2011. nekoliko odluka u vezi s tom zemljom. Posebno su zabranili isplate EIB-a u vezi s postojećim sporazumima o zajmu te su obustavili provedbu ugovora EIB-a o tehničkoj pomoći za državne projekte u Siriji. Navedena je odluka nakon toga konsolidirana Odlukom Vijeća 2011/782/ZVSP od 1. prosinca 2011. i Uredbom Vijeća (EU) br. 36/2012 od 18. siječnja 2012.

Zbog toga EIB od svibnja 2011. ne provodi nove financijske transakcije, a sve tekuće isplate i usluge tehničke pomoći Sirijskoj Arapskoj Republici obustavljene su od studenoga 2011. do daljnjega.

Dok je prethodnih godina Sirija svoje zajmove EIB-u vraćala u cijelosti i pravovremeno, od studenoga 2011. EIB se suočava s dospjelim nepodmirenim obvezama za sirijske državne zajmove. Stoga je EIB, u skladu sa sporazumom o jamstvu između EU-a i EIB-a, do 31. prosinca 2014. aktivirao 21 poziv u okviru Jamstvenog fonda EU-a u ukupnom iznosu od 165 milijuna EUR. Isplate za tri zadnja poziva (22 milijuna EUR) dospijevaju u prvom tromjesečju 2015.

- Događaji nakon datuma izvješćivanja

Do veljače 2015. aktiviran je dodatni poziv za zakašnjela plaćanja u Siriji u ukupnom iznosu od 7,9 milijuna EUR.

4.2. **Naknada EIB-u**

Naknada EIB-u sastoji se od naknada za upravljanje i naknada za povrat. Naknade za upravljanje pokrivaju upravljanje Fondom. Naknade za povrat pokrivaju EIB-ove aktivnosti povezane s povratom u pogledu potraživanja koja se odnose na neispunjavanje obveza pokrivenih jamstvom EU-a za financiranje transakcija EIB-a izvan Unije.

Naknade za upravljanje

Drugim Dodatnim sporazumom Sporazumu potpisanim 26. travnja i 8. svibnja 2002. propisuje se da se naknada EIB-u izračunava primjenom degresivnih godišnjih stopa naknada za svaki obrok sredstava Fonda. Naknada se izračunava na temelju godišnje prosječne imovine Fonda.

Naknada EIB-u za 2014. utvrđena je u iznosu od 844 873 EUR i iskazana je u izvještaju o poslovnom rezultatu te u bilanci kao obračunate obveze.

Naknade za povrat koje dospijevaju EIB-u izračunavaju se na temelju Sporazuma o povratu između Komisije i EIB-a iz srpnja 2014. Na kraju 2014. obračunate naknade za povrat iznosile su 1 060 285 EUR.